यथात्वयाधिगता अस्खलितव्रता यथादृष्टेत्यर्थः ॥ ९ ॥ उपयानं पुनःस्वयमस्मत्समीपागमनं ॥ वानरसेनयासहसमुद्रतीरगमनंवा ॥ सागरस्यस्वरूपेणप्रत्यक्षतोदर्शनं दर्शनदानं ॥ १० ॥ महेंद्रादिकर्तृकंवरदानं वानरसमुत्थानरूपं ॥ अत्रब्रह्मवरुणयोरपिवरदानं कर्तृत्वोक्तेः ॥ पूर्वंमहेंद्रसहितोब्रह्मेतिव्याख्यातं ॥ ११ ॥ उपयातं नगरसमीपमागतं ॥ १२ ॥ ॥ १३ ॥ एतच्छ्रुत्वा एवंप्रकारंमदागमनंश्रुत्वा यमाकारं खेदानंदसूचकमाकारं सआकारः ॥ यच्चापिभरतस्यमांप्रतिकर्तव्यंतच्चवेदितव्यं ॥ १४ ॥ तदेवाह ॥ ज्ञेयाइति ॥ मुखवर्णेन प्रीतिखेदोचितविकाससंकोचाद्याकारेणेत्यर्थः ॥ तत्त्वेन याथार्थ्येन वृत्तांताज्ञेयाइत्यन्वयः ॥ १५ ॥ ननुतादृशसौहृदवति कोन्वथाशंकायाःप्रसंगोऽतआह ॥ स

मैथिल्यन्वेषणंचैवयथाचाधिगतात्वया ॥ लंघयित्वामहातोयमापगापतिमव्ययं ॥ ९ ॥ उपयानंसमुद्रस्यसागरस्यचदर्शनं ॥ यथाचकारितःसेतूरावणश्चयथाहतः ॥ १० ॥ वरदानंमहेंद्रेणब्रह्मणावरुणेनच ॥ महादेवप्रसादाच्चपित्राममसमागमं ॥ ११ ॥ उपयातंचमांसौम्यभरतायनिवेदय ॥ सहराक्षसराजेनहरीणामीश्वरेणच ॥ १२ ॥ जित्वाशत्रुगणान्ग्रामःप्राप्यचानुत्तमंयशः ॥ उपायातिसमृद्धार्थःसहमित्रैर्महाबलैः ॥ १३ ॥ एतच्छ्रुत्वायमाकारंभजतेभरतस्ततः ॥ सचतेवेदितव्यःस्यात्सर्वंयच्चापिमांप्रति ॥ १४ ॥ ज्ञेयाःसर्वेचवृत्तांताःभरतस्येंगितानिच ॥ तत्त्वेनमुखवर्णेनदृष्ट्याव्याभाषितेनच ॥ १५ ॥ सर्वकामसमृद्धंहिहस्त्यश्वरथसंकुलं ॥ पितृपैतामहंराज्यंकस्यनावर्तयेन्मनः ॥ १६ ॥ संगत्याभरतःश्रीमान्राज्येनार्थीस्वयंभवेत् ॥ प्रशास्तुवसुधांसर्वामखिलांरघुनंदनः ॥ १७ ॥ तस्यबुद्धिंचविज्ञायव्यवसायंचवानर ॥ यावन्नदूरंयाताःस्मःक्षिप्रमागंतुमर्हसि ॥ १८ ॥

र्वकामेत्यादि ॥ पितृपैतामहं तत्क्रमेणागतं नावर्तयेत् ॥ अनेनभ्रातरएवंशंक्याइतिलोकान्बोधयति ॥ १६ ॥ तस्यराज्याकांक्षाचेत्किंकरिष्यतीत्याशंक्य सएवराज्यंप्रशास्त्वित्याह ॥ संगत्येति ॥ संगत्या चिरकालपरिचयेनैकैकयीसंगत्यावा ॥ यदिकैकयीवत् स्वयमपिराज्येनार्थीभवेत् तर्हिसएववसुधांशास्तु ॥ वयंयत्रक्वापि तपसाकालंनेष्यामइतिशेषः ॥ १७ ॥ यावत् अस्मदाश्रमाद्दूरंयातानस्मः अयोध्यायाअतिसमीपंनप्राप्ताःस्मइतियावत् ॥ क्षिप्रमागंतुमर्हसि तावदितिशेषः ॥ १८ ॥